

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОЇ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

ШЕРЕШЕВСЬКІ ЧИТАННЯ:

представництво в умовах надзвичайних ситуацій

*МАТЕРІАЛИ
Круглого столу*

*Одеса,
15 грудня 2023 року*

Одеса
Фенікс
2023

За загальною редакцією

доктора юридичних наук, професора *С. Харитонов*,
доктора юридичних наук, професора *І. Давидової*

Упорядники-укладачі:

Давидова Ірина Віталівна – д.ю.н., професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», професор;
Кедик Анна Іванівна – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Група організаційного та технічного забезпечення Всеукраїнської наукової конференції:

Глиняна Катерина Михайлівна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Калитенко Оксана Михайлівна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Матійко Микола Володимирович – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Омельчук Олександр Сергійович – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Бааджи Наталя Пилипівна – к.ю.н., доцент кафедри інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Кирилюк Алла Володимирівна – к.ю.н., доцент кафедри інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;
Кедик Анна Іванівна – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали видано за авторською редакцією.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники Круглого столу, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

III 49 **Шерешевські читання: представництво в умовах надзвичайних ситуацій** : матер. Круглого столу (Одеса, 15 груд. 2023 р.) [Електронне видання] / за заг. ред.: *Є. Харитонов, І. Давидової* ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 130 с. – Режим доступу: ...
ISBN 978-617-8395-51-3

Збірник містить матеріали доповідей з теоретичних і практичних проблем цивільного права та процесу, в тому числі особливостей представництва в умовах надзвичайних ситуацій, інших дотичних тем приватного права, які були оприлюднені на Круглому столі, що відбувся 15 грудня 2023 року в Національному університеті «Одеська юридична академія».

Збірник спрямований на ознайомлення юридичної громадськості з дослідженням науковців у сфері цивілістики і може бути корисний як у навчальному процесі, так і в науковій діяльності.

УДК 347.155

ISBN 978-617-8395-51-3

© НУ «Одеська юридична академія»,
2023

<i>Симонян Юлія Юріївна</i> АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	65
<i>Фасій Богдан Володимирович</i> РОЗСУД СТОРІН ДОГОВОРУ ДОРУЧЕННЯ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЗМІСТУ ДОВІРНОСТІ.....	68
<i>Атаманенко Максим Сергійович</i> ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ПРОЦЕСАХ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	72
<i>Богомолова Валерія</i> ПРЕДСТАВНИЦТВО В ДОГОВОРАХ ОНЛАЙН КРЕДИТУВАННЯ.....	74
<i>Веретільник Анна Ігорівна</i> УКЛАДАННЯ ТА РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	78
<i>Герсак Віталій Анатолійович</i> ВІЙНА І ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	81
<i>Hrytsenyuk Vladyslav Oleksandrovysh, Golovatyuk Ivan Mykolayovych</i> TRANSFORMATION OF COPYRIGHT AT THE PRESENT STAGE: INTERNATIONAL EXPERIENCE.....	83
<i>Жученко Руслан Олегович</i> ДОСВІД СТРАН ЄС ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....	87
<i>Зарічанський Григорій Віталійович</i> ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ В УКРАЇНІ....	90
<i>Кірсанов Олексій Володимирович</i> ЩОДО АНАЛІЗУ ПЕРЕВАГ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУ.....	93
<i>Кочіашивілі Альберт Давидович</i> КРЕДИТНІ ПРАВОВІДНОСИНИ.....	95
<i>Мартинюк Іван Вікторович</i> ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄС. ТОЕРИТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	97
<i>Мумерко Назар Володимирович</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПРАВА ЄС.....	101
<i>Первак Анна Дмитрівна</i> ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ...	104
<i>Соколов Дмитро Сергійович</i> ПРЕДСТАВНИЦТВО ЯК ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	107

Герсак Віталій Анатолійович- аспірант
кафедри цивільного права Національного
університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Фасій Б. В.

ВІЙНА І ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

24 лютого 2022 року Указом Президента України було введено воєнний стан, який наразі триває і є відчутним для різних верств населення. Але найбільш вразливими є військовослужбовці, оскільки кожного дня, перебуваючи на лінії вогню, ризикуючи власним життям, захищають мирне населення. Тому ця категорія осіб потребує як підвищеного соціального захисту, так і захисту у сфері цивільних відносин. Від того, як буде вирішене це завдання, залежить сила, стабільність, безпека і благополуччя держави і суспільства, які охороняють військовослужбовці. Дуже часто військовослужбовці, саме в силу специфіки служби під час війни, не можуть безпосередньо вступати у різноманітні цивільні відносини і потребують представництва своїх інтересів. Цьому слугує інститут представництва, який дає можливість оптимізації та активізації набуття та реалізації суб'єктивних прав і обов'язків, а для недієздатних громадян є основним засобом їхньої участі в правовідносинах. За допомогою представництва можливо набути й реалізувати більшість матеріальних і процесуальних цивільних, а також інших за галузевою належністю суб'єктивних прав і обов'язків. Таким чином, представництво є однією з важливих гарантій реального здійснення прав і виконання обов'язків суб'єктами права. Значення цього інституту в суспільному житті зумовлено тим, що за допомогою інституту представництва створюються додаткові можливості для здійснення прав і виконання обов'язків учасниками цивільних правовідносин, забезпечується більш повний захист їхніх суб'єктивних прав, підвищується ефективність встановлення економічних зв'язків між суб'єктами господарювання [1, с. 95].

Згідно зі ст. 237 ЦК України представництвом є правовідношення, в якому одна сторона (представник) зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, яку вона представляє [2]. Інститут представництва відомий цивільному праву досить давно. В процесі формування і законодавчого розвитку представництво набу-

ло певних характерних ознак, які дозволяють відокремити його від інших інститутів цивільного права. Так, при представництві цивільні права та обов'язки належать одній особі, а здійснюються безпосередньо іншою особою, при цьому представник вчиняє певні юридичні дії, діючи не від свого імені, а від імені іншої особи.

Важливим є те, що представник діє тільки в межах наданих йому повноважень і правові наслідки настають не для представника, а для особи, яку він представляє. Якщо укладена представником угода завдала контрагентові збитків, зобов'язаною стороною буде не представник, а особа, яка надала йому повноваження для вчинення цього правочину [3, с. 4].

Представництво може бути добровільним або обов'язковим. Добровільне представництво, як таке, що ґрунтується на вільному волевиявленні сторін, встановленні ними можливих правил своєї поведінки тощо, слід визнати таким, що належить до сфери дії, передусім, норм диспозитивного характеру, а отже має характер диспозитивних правовідносин. Натомість у правовідносинах обов'язкового представництва відчутними є публічні елементи, котрі пов'язані, зокрема, зі встановленням правовідносин (воля сторін тут взагалі може не мати значення, як, наприклад, за обов'язкового представництва батьками їх дітей), їх змістом (обсяг повноважень за обов'язкового представництва визначається безпосередньо законом або законом у сукупності з адміністративним актом) тощо [4, с. 294-295].

Представництво інтересів військовослужбовців має добровільний характер. Але в межах соціального захисту і надання безоплатної правової допомоги їм може надаватися безоплатна первинна правова допомога і представництво інтересів таких осіб в суді.

Так, у Міністерстві юстиції зазначили, що з початку війни усього лише за півроку понад 2 тисяч українських військових та членів їхніх родин звернулися за безкоштовною первинною правовою допомогою. Найбільша кількість звернень стосувалася виплат допомоги та компенсацій, крім того, звернення стосувалися оскарження рішень, дій та бездіяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, військової служби, зокрема, про військовий облік, мобілізацію, бронювання тощо.

У відомстві нагадують, що ветерани війни і члени сімей загиблих захисників можуть також безоплатно скористатися послугами юрис-

та або адвоката для представництва в судах. Затриманим військовослужбовцям буде призначений адвокат для захисту [5].

Таким чином, ми можемо говорити про новий вид добровільного представництва, який діє в певний період і для певної категорії осіб.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Парашук Л., Кучер А. Особливості представництва у цивільному прав. Актуальні проблеми правознавства. 2020. № 2 (22). С. 95-100.

2. Цивільний кодекс України: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.

3. Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Дришлюк А. І. Добровільне представництво у цивільному праві України: навчальний посібник. К.: Істина, 2007. 176 с.

4. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Регулятивні правовідносини: приватно-правовий та публічно-правовий виміри: монографія. Одеса: Видавничий Дім «Гельветика», 2018. 404 с.

5. Безкоштовна правова допомога для військових. Як отримати. Українська правда. (pravda.com.ua). URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/08/25/250169/>

Hrytsenyuk Vladyslav Oleksandrovyich – National University “Odesa Law Academy” graduate student of the Department of Intellectual Property Law and Patent Justice
Golovatyuk Ivan Mykolayovych – National University “Odesa Law Academy” graduate student of the Department of Intellectual Property Law and Patent Justice

TRANSFORMATION OF COPYRIGHT AT THE PRESENT STAGE: INTERNATIONAL EXPERIENCE

Attempts to regulate intellectual property in the digital world began back in 1996, with the adoption of the WIPO Copyright Treaty. On the basis of this agreement, the American DMCA was adopted in 1998, on the example of which regulation was created in many other countries, and